

— 1926 —

GOD. IV GOD.

БУДУЋНОСТ BUDUĆNOST

Уредник и издавач: Д-р Драг. Владисављевић, Проте Матеје 2 - Београд
Urednik i izdavač: Dr. Drag. Vladislavljević, Prote Mateje 2 - Beograd

МОЛИМО ПОШТУ ДА НАМ НЕПРЕДАТЕ БРОЈЕВЕ ВРАЋА
Molimo poštu da nam nepredate brojeve vraća

*Г. Милош Матковић, уреднику
Стари Врбас (Бачка)*

При свакој промени стана треба јавити уредништву нову адресу. Једном послат лист уредништво га неће послати понова, ако се уз тражњу овога не пошаље и 3 динара. Нико не треба да се због недобијања листа жали на пошту, јер нам пошта враћа све што није могла да преда, а то врло често бива због тога што се адресант није постарао да поштоноши олакша да га пронађе.

Pri svakoj promeni stana treba javiti uredništvu novu adresu. Jednom poslat list uredništvo ga neće poslati ponova, ako se uz tražnju ovoga ne pošalje i 3 dinara. Niko ne treba da se zbog nedobijanja poslatog mu lista žali na poštu, jer nam pošta uvek vraća sve što nije mogla de preda, a takvi slučajevi vrlo često bivaju zbog toga što se adresant nije postarao da poštonoši olakša da ga pronadje.

„БУДУЋНОСТ“ ИЗЛАЗИ СВАКОГ МЕСЕЦА У СВЕСКАМА ОД 16 СТР.
ГОДИШЊА ПРЕТПЛАТА 20 ДИН. ГОДИНА ПОЧИЊЕ 1-ОГ МАЈА.

„BUDUĆNOST“ IZLAZI SVAKOG MESECA U SVESKAMA OD 16 STR.
GODIŠNJA PRETPLATA 20 DINARA. GODINA POČINJE 1-OG MAJA.

ПОЈЕДИНИ БРОЈЕВИ ДИНАРА 3 ДИНАРА ПОЈЕДИНИ БРОЈЕВИ

Handwritten text at the top of the page, possibly a title or header, which is mostly illegible due to fading and bleed-through.

Handwritten text in the upper middle section, appearing as a list or series of entries.

Main body of handwritten text, consisting of several paragraphs or entries, with some lines appearing to be part of a table or structured list.

Handwritten text in the lower middle section, possibly a continuation of the list or a separate entry.

Handwritten text at the bottom of the page, likely a signature, date, or footer.

Vertical handwritten text on the right side of the page, possibly a marginal note or a separate column of data.

БУДУЋНОСТ

— B U D U Ć N O S T

Забавно - поучни лист за младеж — Zabavno - poučni list za mladež

БРОЈ 1 BROJ

МАЈ 1926 MAJ

ДИН. 3 DIN.

Хајдмо, децо...

Природа се буди... Тичице из луга
Поздрављају Сунце уз веселу грају.
Хајд'мо и ми, децо, с песмом, друг уз друга
Матери Природи, њеном загрљају!

Доста нас је била мемла влажних соба,
Те смо бледи, свели, к'о цвет ружа рани,
Ускрснимо с песмом из мрачнога гроба:
Ево зоре, сунца! Иду бољи дани!...

Хајд'мо, хајд'мо, децо, у поље, где влада
Топао зрак сунца који души годи,
Далеко од вреве и прашине града,
Али ближе, ближе Сунцу и Слободи!...

Јагодина. Душан Драгићевих.

Sudbina proleTERSKE dece.

Hoću da vam pričam o žalosnoj sudbini proleTERSKE dece. Nisu to naročite stvari, nego obični, svakidašnji doživljaji.

Kad sam išla u osnovnu školu — koja je bila mnogo udaljena od moje kuće, — obično bi se pridružila trima mojim drugaricama. Nas četiri stalno smo bile zajedno i sačinjavale neku „zajednicu“. I sad ih gledam pred sobom — njih tri, najmilije od sviju drugih saučenica. Sve tri blede, malokrvne, nedovoljno hranjene — prave proleterke.

Mi iako nismo bile najmarnije, to smo ipak bile najvrednije u celome razredu. Učitelje smo kadkad nasamarile našim smelim igrama, a neki put bi ih i naljutile. Ali nikad se nisu na nas ozbiljno naljutili, jer smo mi to radili ne iz pakosti već iz nestašluka. Samo s jednim smo stalno stajale na ratnoj nozi, a to je bio veroučitelj. S jednom od nas, najinteligentnijom, došlo je i do sukoba. Divljom, crnom kosom, plavim očima, prkosnim, samostalnim istupom, bila je već kao dete neobična pojava. Kadkada bi dovela katehetu u nezgodan položaj, zahtevajući razna obaveštenja iz novoga i staroga zaveta. I čim bi ona više pitala, mi ostale gubile bi sve više volju za veronaukom. Posle smo saznale da je veroučitelj hteo da joj spreči dalje napredovanje u školi, ali ostali učitelji, videći nadarenost deteta, nisu to dozvolili. Uostalom, i u veronauci bila je najvrednija.

Ona se, osim toga, isticala i sjajnim sastavljanjem radova u stilizaciji. Šaleći se, učitelj jezika nazivao bi je „pesnikinjom“. Druga opet, zvana „književnicom“, znala je sjajno izražavati misli i opisivati predmete. Treća, upadno lepa plavim uvojcima, dala je sigurnu nadu da će postati sposobna crtačica. Šta nije sve nacrtala: školske drugarice, učitelje, maloga brata u svim stavovima i t. d. Učitelj se divio njenim radovima i kada je jednom nacrtala divnu sliku pesmice „prosjak sa psetom“: starca naslonjenog na stablo a pseto proseći suznim očima milostinju, uzeo je učitelj sliku sebi za uspomenu.

Crtačica bila je dete jedne od najsiromašnijih porodica. Otac nadničar, često bi propio i ono malo zarade. Majka je prala tuđi veš, a moja drugarica, najstarija od četvoro dece, morala je raditi kućni posao. Često bi izostajala iz škole da čuva svoju mladju braću. Ona je imala divnu plavu kosu, i kada smo je jednom pitale zašto joj je kosa kratka — jer je nosila kratke uvojke — priznala nam je uzdišući da je dugu pletenicu odsekla i majka je prodala jednoj gospodji. Hvalila se da su dobili 10 forinti, a to je za njih čitav imetak. A kakva je sudbina ove male darovite devojčice? Kada smo se oprostili pri svršetku školske godine — oprostile smo se od nje za navek. Mala ova morala je poći na rad u staklorezačku radionicu, jer tu je odmah primila platu. Mali njeni prstići, umesto smelo olovkom, morale su raditi *ono* za šta je dobila odmah novaca. I nije dugo ostala tamo: — spasla je proleTERSKA bolest tuberkuloza i oslobodila rada — koji nije bio za nju. Nešto od otrovne prašine stakla, nešto od slabe hrane i oskudice još od detinjstva, ona je podlegla smrti u 18 godini života.

„Književnica“ bila je slične sreće. Dete siromašnih roditelja, morala je takodje odmah zaradjivati novac. Pravila je lutke. Mučila se ceo dan da dobije malo hrane i nešto novaca. Hrane je bilo malo, te je više bila gladna nego sita. Mesto da se posveti višem cilju, ova darovita mala odevala je lutke da rasveseljava drugu decu. Još sama dete, nije smela

igrati, nego stalno hitati kod rada da imadne više zarade. Ona se usavršavala u poslu i njene lutke dolazile su u izloge za reklamu. Dalje nije mogla nikuda.

„Pesnikinja“ malo je bolje prošla. Njena baka žrtvovala je zadnje pare da može svršiti trgovačku školu. Ona je postala pisarica. Sa stegnutom pesnicom i stisnutim zubima pisala je suhoparna poslovna pisma ili računala dosadne brojke. O, bože, o čemu nije sve sanjala! Šta sve nije u svojoj mašti izvela, a kako joj je život tekao prazan i dosadan. Još detetom pevala je stihove i pisala priče. Ona je sanjala samo o sreći i lepoti. Da je imala mogućnosti postala bi velikom književnicom, a tako njen talenat propada. Život joj pruža samo brige, odgovornosti i bedu. Život mesto da u njoj budi sposobnosti, on je ubija. Samo brojke i brojke stajale su pred njome. Radila je od jutra do mraka. Svu je snagu iscrpila, jer nije samo radila za se, već je imala brigu i za dvoje braće. Baka je umrla, majku je rano izgubila, a otac je otputovao u Englesku. Dva dečka morala je hraniti i odevati. Njih je izvadila iz škole, dala u zanate, i to sve kao 17 godišnja devojka. Onda, oslobdjena dužnosti, — ode iz našega mesta, bez da se ikad više javila.

Eto vam žalosna sudbina proleterske dece. To je danas obična pojava. Mnogo sposobne dece propada jer nisu u stanju da se školuju već moraju ići u potražnju za nasušnim hlebom. I svaki od nas zna za mnoge ovakve slučajeve. O, koliko nepravednosti prema proleterskoj deci! Koliko njih stupe u život puna nada, a čeka ih samo razočarenje i propast!

A sad da vidimo drugu stranu ove slike. Mnoga deca teškom mukom prolaze gimnaziju, treba im posebnih učitelja da bubaju, i na sve moguće načine trpa im se znanje u glavu. To su deca *bogatih* ljudi koja moraju nešto da postanu u životu. I ako je zbilja koje njihovo dete nadareno, onda ga se diže u nebesa. Svi su mu putevi otvoreni — i već unapred u njega se gleda budući umetnik i naučenjak. A za to vreme stotina sigurnih talenata leže pusti i neobrađeni i moraju jadno da propadnu, jer njihovi roditelji ne posjeduju potrebna sredstva za izdržavanje dece. Nepravda, koja se ovoj deci čini, treba da nas u odluci snaži da se borimo za bolja vremena kada će *sva* deca imati jednaku mogućnost da se razviju prema svojoj sposobnosti.

Prevela s njemačkog A. T.

Radnička mladež, koja pod današnjim nepravednim okolnostima mora rano da ostavi školu, pa da ide u radionu na rad, da bi zaradila parče hleba, treba mnogo da čita, da čita svakog slobodnog trenutka. Čitajući i razmišljajući o onome što čita, mnogi mladi radnik probudiće svoje sposobnosti, odgajivaće tako svoj talenat, svoju moć da misli, da piše, da govori, i tako će postati sposoban da se bori protivu nepravde koja ga pritiskuje.

A. B. C.

ШЕГРТ

Силазимо низа Зерек на Дорћол. Они развезли о Старовима и Звездама: препиру се ко је најбољи. Ја за њима као истинско цуле. Заостаде тек Клемпа па ме ухвати под руку:

— Држ' то! — рече и гурну ми пуну шаку парâ у џеп. — Нека стоји код тебе. Никома да не казујеш за живу главу... до сутра навече. Неће ти бити цабе, не бој се. А причаћу ти све...

Па опет штуче међу њих.

— Ово је крадено; бадава, нема шта ту, — рекох у себи и уви ми се зebња око срца. — Ако се излеже још неки ђаво отуда, па ја опет набелајишем? А сад би ми само још то требало: да се нађем, овако ничији, у кварту!...

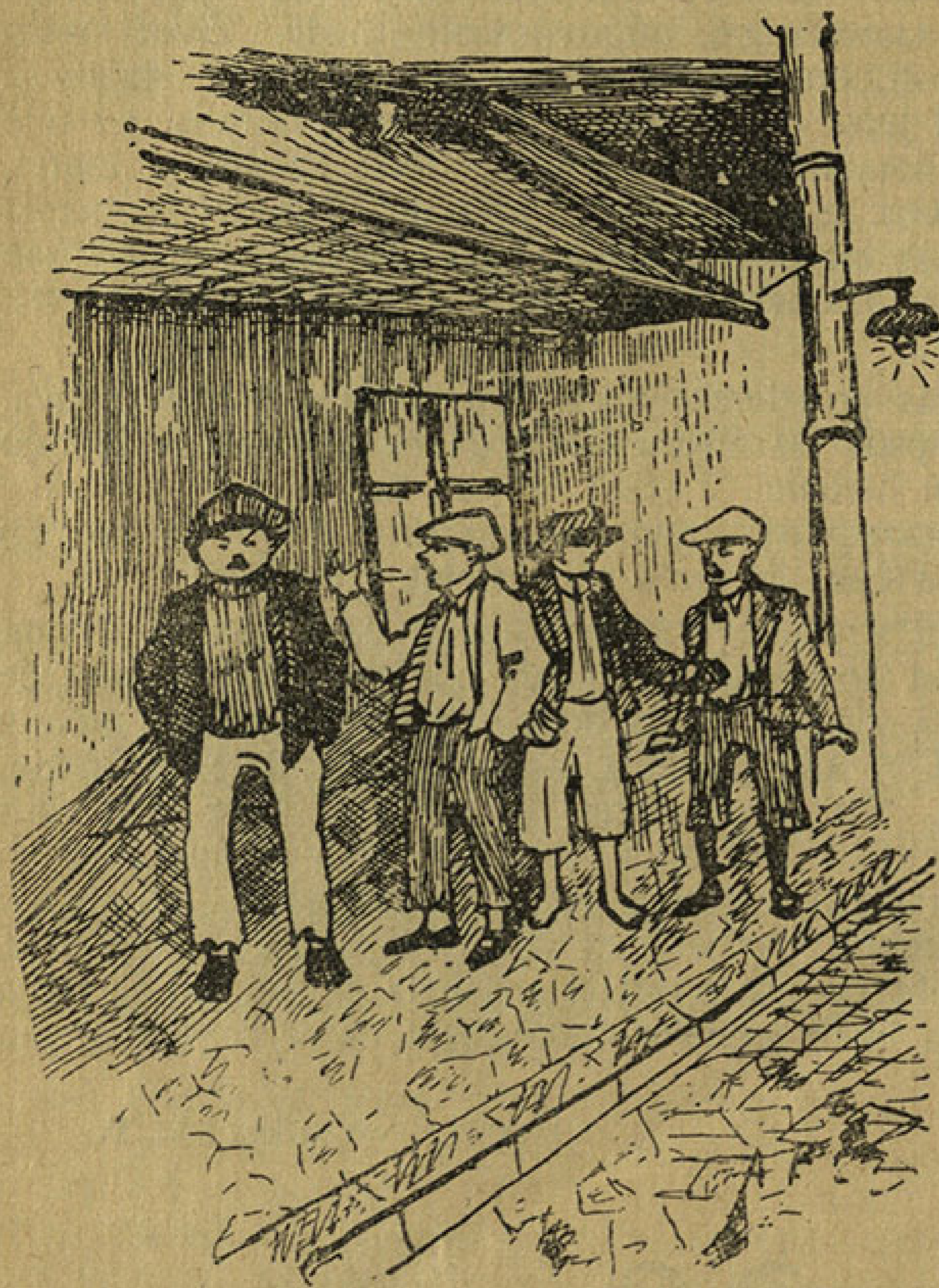
Прићох одлучно гомили и ухватих Клемпу за рукав.

— Ха, баш добро! — завика он. — Ево Гаца, нека пресуди!

— А шта то? — збуних се.

— Који је најбољи на свету: Хари Пил, Албертино или Мачиста? Кога ти највише волиш?

— Ја... овај... — не могадох брже да се снађем. — За мој рачун, вала: Глорија Свансон...

Они гракнуше у смех, да одјекну пуста улица:

— Е, гле ти само шерета Гаце, молим те! — Пази да ти не шкоди!

— Убиће те у врат!

— Него ја теби, Клемпо, нешто да кажем — продужих упорно озбиљно.

Али он само што ми кресну обрвама, па их ухвати за руке и пођоше даље. Видим: забашурује. А да га, опет, издам, нема смисла: није другарски! Нека, вратићу му после, насамо...

Мало затим па се и Јапан изгуби иза једног ћошка у мрачну улицицу. Ови га испратише добацивањима, али им ни он, отуда из мрака не остаде дужан. То се зове „товарење“.

— Пази ти! — зграби ме сад Клемпа опет под руку. — Мајстор Гаја навраћа ноћу почешће у дућан. Ако опазимо светлост унутра, не смео да улазимо. Ти се склони у страну док он не изађе и ми уђемо. Немој да му се јављаш. Може да је пијан, можда је изгубио на коцки, па „фолиш“ и љут као рис, а може, опет, и да је са друштвом: увек нека друга...

Устависмо се пред дашчаром са великом женском ципелом на фирми, а оздо стоје златна слова: „Милан Гајић, Доњемилановчанин“. Унутра светлост, а завесе спуштене. Рапа се наже над кључаоницу а Клемпа прислони уво на врата:

Потраја неко време у тишини, док се Рапа загрцну и закашља усиљено.

— Хајде унутра, бре! — загрме изнутра неки глас, и опсова. Дугачка, мршава, погрбљена прилика са једним вишим раменом, појави се у осветљеним вратима. — А ви сад из биоскопа, господо латинска? — и опет опсова.

Они се смрзли, па не дишу. Хтедох да се склоним, али ме он спази:

— Хајде и ти! Шта си хтео?

Ја замуцах:

— Да будем шегрт код вас... На две године... као и ови.... ако може...

Он ме ћутке гурну унутра, закључа врата, па се обрте њима:

— А где су ове ципеле? — рече и упре прстом у излог, па опет опсова.

Доиста, на црвеној хартији, пуној прашине, познавало се чисто место, где је стајао пар женских ципела.

Тишина. Обоје се згрбили па ситно трепћу. Само се чује како мајстор Гаја шмркће кроз ноздрве.

— А? — зарежа он као звер а очима их прождире.

Наједном, обоје у један глас, почеше да се правдају, куну и да јецају, док се не заплакаше.

— Онда је онај Бољшевик! — закључи мајстор-Гаја, опет уз псовку, и седе. — Дакле, Клемпо, овако ћемо: — поче сад мирније, — чим ујутру дође, да скочиш до мене да ме пробудиш. Ти, Рапо,

да му не даш да мрдне. Ево ти овај пар у крпеж: парчета са стране и опсеци. Ако ми умакне, ти си крив, пази! — и опет опсова. — А ја ћу у кварт.

Затим се налакти на панкл и замисли. Очи му дивље одсјајкују, а рибић на образу игра, као да грицка бркове. Ја га посматрам. И дође ми познат.

— Где сам га ја оно видео? —

Гледам га и гледам, и све ми познатији. Као да ме већ засврбе у памети: тек што се нисам сетио.

— Е, ово ми баш дошло како ваља! — зарежа он и лупи се из све снаге шаком по колену. Затим нагло скочи и излете.

Рапа и Клемпа остадоше мирно на својим местима, као војници.

— А ко је тај Бољшевик? — запитах.

Они се покренуше: Клемпа приђе завеси позади и диже је. Указа се бедан миндерлук са голом прљавом сламњачом, сламним јастуком и дроњавим јорганом.

— Најстарији шегрт. Требало би већ да се ослободио, трећа му година; а мајстор нећа за инат... Тоша Бољшевик...

— Како то?

— Тако. Ради му фини посао као калфа; а мајстор га само храни. Па кад је оно било прошло две године, Тоша тужи мајстора већ где треба. Они ништа: врана врани очи не копа. Тоша побегне, а мајстор га врати са полицијом. И сад се тек мајстор испизмио...

— А што Бољшевик?

— То му мајстор надео име зато што много чита и што одлази у Дом...

Рапа као да се помами, прискочи вратима и закључа их. Па се обрну Клемпи и подбочи:

— Ти си их украо, бре Клемпо! Да признаш. Нећу да кажем мајстору, само признај!...

— Н-н-нисам...

— Откуд ти онда паре?... Признај, не бој се Гаџе... не сме он... ја сам му бог...

— Како рече, како? — планух ја. — Ти бог! Мени? — а већ ми би јасно: уцена!

Клемпа се охрабри и испрси:

— Паре су Гаџине, ако хоћеш да знаш... Ено му их у џепу...

— Јесте, моје! — рекох у инат и показах му. — Да не би, случајно, да делимо?... Или, да ми их отмеш. Ходи, пробај!.. — и би га збиља зграбио да је само коракнуо.

Али он само зину, сав заблесављен:

— Ама, како? Ама, зар се ви познајете? Ама...

Па се искези улизички:

— Их, бре Гаџо! Баш ниси никакав друг! Па зар ти, бре, мени па да не кажеш! Откуда ти, истина?

— Да се леже! — предложи Клемпа простирући пресавијен јорган уз миндерлук. — Ево, Гаџо, ти ћеш ту, а ми старији, горе. Рапа је, знаш, најстарији: шест дана шегрт, ја три, а ти, као тазе...

(Наставиће се

S. ŠMELEV:

MEDENI KOLAČ

(Lekareva priča)

Svi mi lekari iz N... srdačno smo čestitali najstarijem drugu Nikoli Vasiljeviću dvadesetogodišnjicu njegove revnosne službe. I, treba reći istinu, sva ta čestitanja bila su iskrena, što je on uostalom potpuno zaslužio. Takvi su ljudi, kao on, vrlo retki i to možemo reći svi mi koji smo s njime radili.

Za njega je bila sasvim obična stvar da u pola noći ma kojeg bilo godišnjeg vremena, sedne u kola ili u saonice da putuje tako makar i dvadeset vrsta onome, koji bi ga pozvao i kome bi lekarska pomoć potrebna bila. Da, on je umeo i nama i bolesnicima pružiti naročitu snagu i ukrepljenje.

Bio je to sumoran i zatvoren čovek, čak i po malo grub; ali je u njegovim očima bilo nešto tako prijatno i srdačno, što je svakoga privlačilo na prvi pogled. Njega su naročito volela deca, a ona su, kao što je poznato, vrlo osetljiva. Kada je lekar obilazio svoj srez, seoska deca trčala bi za njegovim kolima, vičući:

Doktore, ej doktore, sidi dole,
Mene glava bole!...

Mi smo vrlo dobro znali tu pesmicu. Čak on ju je sam i sastavio, dešavajući se da često na putu sretne po kojeg plašljivoga mališana, kome bi odmah gledao u zube, govoreći: „da ne bole zubi, golube?“

Na proslavu su došli svi lekari iz sreza, došli su i oni iz okružne varoši. Pa ne samo lekari, već i ostali i, što je interesantno bilo videti, povećća gomila seljaka. Odkuda su oni saznali da „Vasilička“ danas ima proslavu, nepoznato je; tek oni se behu sakupili iz raznih krajeva prostranoga sreza, jer je naš srez velik: sto četrdeset vrsta u dužini i oko pedeset u širini. Došli su seljani iz Sasenoka, Zabrođa, Provališčeva, pa čak i iz najudaljenijeg i u šumi najzabačenijeg zaseoka Dekčarevke. Svi oni behu doneli slavljeniku dirljive darove. Došao je čak i strugar, koga smo tu skoro u bolnici operisali, i doneo na dar slanik ceo izrežan iz jednog korena.

Tamo u Dekčarevki seljaci vade katran iz borovih stabla i režu iz korenja raznorazne sitnice, koje su prava retkost. Nekakva seljanka Stepanida iz Proliščeva donela je na dar platno koje je sama izatkala, govoreći zbunjeno:

— Ja sam, ovaj, Stepanida... znate... on je mome...e... mališanu nožicu izlečio...

Drugi su podnosili razne stvari, profore, ikone i t. d. Đaci iz obližnje škole, koju je doktor obilazio svake nedelje, pojavili su se predvođeni svojim učiteljem, pevali u slavu „mnogaja ljeta“ i na dar podneli veliki tabak hartije ispisan ogromnim slovima, kojima behu izložili „svoje misli“, čime se je učitelj neobično ponosio a što je Nikolu Vasiljevića do srca ganulo. Mi smo razgledali ispisan tabak hartije. Neki Stepan Dolotov beše našarao nejednakim slovima: „Ja Stepan Dolotov dobro poznajem doktora Nikolu Vasiliča“. A drugi neko beše napisao: „Vasilej Kuricin je jako veseo i dobar čovek“.

Učitelj nam je objasnio da je on preporučio svojim učenicima, da svako slobodno iskaže svoje misli i eto, zaista, oni ih behu iskazali i na hartiju stavili.

Ovaj ispisani tabak hartije beše učinio na doktora silan utisak i kada čitaše dečije „misli“ udariše mu suse na oči a u grlu mu nešto zastade, kao da ga je htelo pridaviti. Zatim, kada pročita sve, pokazivaše palcem po hartiji, buncajući: gle, gle, moji pisari... gušeci se u suzama. Ali mi smo svi razumeli, šta je on hteo reći.

Po svršenoj svečanosti mnogi oputovaše. Samo ostade uski krug prijatelja, najbliži doktorevi prijatelji. Beše jesen i večer se lagano primicaše. U kaminu vatra puckaraše i u sobi beše prijatno. Mi nismo hteli napustiti poštovanog slavljenika, jer on nije imao svoju porodicu, a ostaviti ga samog u ovakvim časovima bilo bi i suviše grubo. Dugo se je govorilo o svacemu, no najviše o prošlosti.

Lekar otvori drvenu kutiju, što mu beše doneo na dar neki crnomanjasti seljak iz jednog od najudaljenih sela u srezu. Sećam se kako je samo kazao: „u znak sećanja“ i nasmešio se. Na ove reči lekar se takode osmehnu, dobro ga pogleda, pa zatim potapše po ramenu. O ručku ga beše posadio za stolom s nama zajedno. On je ćuteći sedeo na kraj stola, a lekar mu je u nekoliko maha prilazio, nudeći ga da jede.

Kad slavljenik otvori kutiju, mi ugledasmo u njoj kolačiće od meda. To bejahu oni poznati kolači, sa kojih je bio čuven naš srez i koje izvoze i prodaju po celoj Rusiji, kao što se izvoze n. pr. kaljače i druge stvari.

— Jedite, jedite gospodo — reče lekar, sipajući kolače na sto. Ovo su izvrsni kolači, vidite samo kako su lepi?!

Zašto nas je on ovako nudio? Ta, mi smo vrlo dobro znali za ove kolače. Lekar je bio jako zamišljen, gledajući kroz prozor na seosku marvu, koja je tuda prolazila. Mi smo se čudili...

— Divni su, divni, još uvek je rasejano govorio lekar. Na jedanput osvrte se nama, rekavši: gospodo pričekajte malo.

On ode u svoj kabinet i mi se zagledasmo. Čusmo kad otvori vrata od staklenog ormana u kome je čuvao, kao što smo već znali, razne predmete iz svoje lekarske prakse. Bilo je tu: progutanih naprstaka, raznih kostiju koje behu zastale u grlu, sitan novac, igle, izvađene kosti pri teškim operacijama i mnogo što šta drugo.

On se naskoro vrati noseći u ruci nekakvo crno, duguljasto parče testa ispečenog.

— I ovo je, gospodo, tako isto medeni kolačić, — dižući ga rukom u vis. — Mešen je ovde, u našem kraju.

Mi gledasmo kolačić dok se lekar osmehnu zagonetno.

— Ja ga se često sećam, reče on. Danas kada su mi izjavljivali čestitanja i mnogi govorili lepo o meni, ovo parče kolača ležalo je nemo u mom ormanu. A kad bi ono moglo govoriti, čuli bi ste nešto o meni što treba čuti

On nas pogleda žalosnim osmejkom a parče od kolača spusti na dlan. Mi radoznalo razgledasmo to parče, prevrtasmo ga, preturajući preko ruku u nameri da doznamo lekarevu tajnu.

— Pa šta skriva, kakva je tajna vezana za ovaj kolač, — upitasmo svi u glas.

— Evo šta, reći ću vam, gospodo. Potrebno je biti iskren, naročito kad se tiče onoga, što sam ja preživeo. Radovao bih se, kad bi vam to ovo parče kolača moglo ispričati. Jer ljudi pričaju i izlažu svoje misli

онако, како они хоће и жеље; просте ствари пак, кад би само мogle говорити, не би греšиле.

Он седе близу камина и подстаче ватру. По лицу му се видело, да ће нешто важно причати. Ми зачутасмо, очекујући његову исповест.

(Наставиће се).

Hermynia Zur Mühlen

ВРАБАЦ

— Наставак —

„Ипак, ипак!“, чу се један јасан глас из висине, и једна млада шева долете муњевитом брзином пред ожалошћена врапца. „Ја те разумем. И мене сви исмевају, што не летим ниско као они, већ хоћу све више и више, к' плавом небу. Не клони, драги брате, ти ћеш достићи свој циљ.“

Млада шева посматраше врапца, па ће рећи: „Полети мало испред мене, брате, хоћу да видим, колико још снаге има у твојим крилима“.

Врабац полете и направи неколико кругова у ваздуху изнад шеве. Кад се спусти, погледа га она мало забринута, па му озбиљно рече: „Мој јадни пријатељу, твоја крила те не могу преко великог мора пренети. Ипак не треба да очајаваш. Уради оно, што раде људи, који уопште не могу летети, па ипак стижу на све крајеве света. Они су пронашли једну врсту куће, која плива по води. Та кућа се зове лађа. Ти треба на лађу“...

Врабац не сачека крај разговора. Док се он беше разговарао са шевом, она двојица људи се беху неопажено дигли и отишли. Врабац их угледа већ врло далеко као две мале тачкице. Уплашен он викну: „Моји људи су ме оставили“, и полете што је брже могао.

Када се смрачи, људи се опет увукоше у један теретни вагон. Врабац је пошао за људима. И докле га црно чудовиште носаше поред брежуљака и брегова, језера и река, врабац је спавао слатким сном.

Кад је јутро почело да свиће, људи се извукоше из воза. Врабац учини то исто и полете за њима. Они су путовали још неко време док врабац не угледа пред собом огромну површину воде. Та плава површина пружала се у бесконачности и недоглед, а о обалу се разбијаху узбуркани пенушави и необично високи таласи.

То је дакле море! Још никад са врабац није осетио тако мали и слаб, као сада при погледу на ову огромну воду. Какав изгледа он према мору? Једна бедна, слаба и мала тица, тек једва нешто. Дубоки уздаси дизаху његове мале груди, а из његових сјајних очица врцаху сузе. „Ах, да сам ипак код своје куће, у сигурном гнезду“, јадаши се у себи. „Сад бих се завукао под мајчино крило, као што сам то обично радио као дете.“

Таласи су шумели непријатно и страшно; бела пена је прскала на све стране. Она двојица људи корачаху слободно дуж влажне и песковите обале без и најмањег страха од дивљег и побеснелог мора. Врабац је летео за њима, али му срце силно куцаше. Најзад угледа нешто тако чудновато. У једном великом заливу њихаше се једна

ретка ствар. Упола је личила на кућу с малим прозорима и високим димњацима из којих је куљао густ, сив дим, упола је опет опомињала на неку шуму с високим, голим и старим дрветима. И ако ова дрвета нису имала ни лишћа ни плодова, опет је се врабац због њих обрадовао. Она су му улевала наду. Почео је већ пријатније да се осећа. Али каква реткост! Куће с високим дрветима, које су лежале на води, њихале су се на таласима. Одједном врабац се сети шевиних речи: „Куће, које по води пливају, људи називају лађе“. То су дакле лађе. На једној од тих кућа, које се њихају и пливају, може се путовати за топлије земље.

Али која ће то бити?

Паде му на ум, да су се код његове куће највећа дрвета најбоље одупирала олуји. Вероватно то исто важи и за лађе. Стога и овде изабра највећу лађу, из чијих димњака куљаху сиви облаци дима, и тамо се сакри на једно високо голо дрво.

Оба његова пријатеља уђоше у једну малу лађу. Врабац им довикну неколико пута: „У здравље! У здравље!“, али се они и не осврнуше на тај поздрав.

На врапчевој лађи чула се страховита ларма и гурњава! Велики број људи трчао је тамо амо, викао и дозивао један другог. Нешто заклопара, нешто затутња, а велики димњаци страшно писнуше. Мост који спајаше лађу са земљом, полеће одједном у ваздух, па затим паде тандркајући на лађу. Лађа се крете. Лагано, свечано просецаше она воду, која се пенушаше с обе стране. Велика кућа с голим дрветима, новим завичајем мале тице, отплови далеко од земље. Ларма и хука збунили су врапца. Никада се он још није тако уплашио. Наједанпут поче да се пуже један дечак к њему уз дрво. Врабац је мислио, да га овај хоће да ухвати, али дечко га не беше ни опазио и после краћег времена спусти се на кров лађе. Затим паде мрак, лађа се утиша, и само се опажаше жуборење таласа. Врабац слете с дрвета на под и ускоро заспа.

Кад се у јутру пробуди, био је необично гладан. Земља бејаше ишчезла. Куд год погледа, свуда види само воду, велики сиви таласи ваљаху се према лађи, љуљаху је лагано, као што тихи ветар љуља гнезда на дрветима. Нигде дрвета, нигде цбуна и цвета. Лађа пловљаше са свим сама по широком мору, које немаше краја.

Сироти врабац осећао се потпуно усамљен и напуштен. „Кад бих бар срео неку тицу“, уздисаше он. „Па макар то била охола ластва или строги кос. Кад бих пак могао говорити с неким, који познаје мој свет и који говори мојим језиком“. Опет га обузе очајање и он поче горко да плаче.

„Ко си ти?“, упита га изненада један танак, пискави глас. Тада врабац угледа малог миша, који га посматраше великим црним очима. Врабац се необично обрадова, јер је познавао миша још од куће. Он се поклони и одговори уљудно на питање.

„Ти си неки храбар врабац“, рече овај, пошто је саслушао врапчеву причу. „Онда ми добро дошао на моју лађу“.

„На твоју лађу?“, зачуди се врабац. „Ја сам мислио, да лађа припада људима“.

Тако мисле и људи“, одговори брзо миш. „А зар ти не знаш, да људи увек мисле, да њима све припада?“

„То је истина. Сељак мисли, да је трешња његова, а међутим је сасвим јасно, да је трешња створена за нас врапце.“ — Док су се они тако разговарали, дође један стари миш, који поче да говори: „Не мисле сви људи, да њима све припада“, поче он да их учи. „Има људи, који ништа немају. То можете већ и на овој лађи посматрати. Горе живе људи у лепим и луксузним собама и једу по цео дан. Мени пође вода на уста, кад осетим мирис финих јела, која се носе тим људима. А доле су се сабили људи, да једва ноћу нађу места за лежање. Многи од њих за све време вожње једу само сув хлеб. Ту глупу реч: „моја лађа“, ти си научио од људи“, рече стари миш младом мишу, па га стаде грдити. „Ти пак знаш, да нама све заједнички припада. Више да нисам чуо таквих речи“.

„Опрости ми деда“, мољаше га млади миш.

(Свршиће се)

Постанак Човека — Постанак Друштвене Заједнице и Друштвеног Уређења

III

Каже се да су ватра и вода добре слуге али зли господари. Видели смо како је Човек постао господарем ватре и натерао је да га служи. Да видимо сада шта је тај Човек урадио са водом коју данас искоришћавамо у најразличније сврхе, било за пиће и за готвљење хране, било, пак, за рад у најразличнијим облицима. Ићи ћемо оним редом којим је се стварала код Човека и свест за искоришћавање воде.

*

Између два густом шумом обрасла брега вијуга мала клисура. Ту већ нема толико шуме, а мало даље, у мањим или већим провалама, види се огољено стење. Између тог стења, или из његових пукотина цури вода. Мало даље сва та вода се прикупила и тече на ниже. Још даље, па већ и мали поточић се направио. И тај поточић, примајући с лева и с десна све више и више воде, која са стења капље или између стења и камења протиче, постаје све већи и већи и силази све даље и даље у клисуру, вијугајући се и падајући са стене на стену.

Чује се и његов жубор пропраћем цвркутом птичица, које ту слећу да се воде напију.

Код подножја брега слило се више таквих поточића. Ту су се сјединили и у равници, густом травом и шеваром покривеној, направило се нешто као језеро. Даље од тог језера одилази мала река, која такође вијуга, пробија себи пут или силази у још већу равницу, носећи воду све даље и даље, у све веће реке, а затим у море. Човек,

јурећи за ловом, наилази ту, у подножју брега, на мноштво дивљих животиња, које су са брда сишле да се напасу и да жеђ загасе. Он почиње да схваћа да је згодно да се ту задржи дуже време. Провлачећи се кроз шибље, јурећи босоног преко стења, можда и борећи се са зверовима, он је стигао до потока или до реке, у равници, и тако уморан, изгребан, са разрањављеним ногама, он се зауставља поред воде, да се одмори и да такође жеђ загаси. И ето, тако, наши праоци почињу да се искупљају око река и да се ту задржавају дуже времена, — да ту бораве.

У води је било риба, и ти наши праоци, док би се задржавали поред реке или језера, покушавали су да те рибе улове. Тако почиње да се развија риболов. Првобитна оруђа за риболов била су врло проста: рог од јелена са својим кукастим и шиљатим гранањем, или млада кора сљуштена од шибља и дрвећа, или жила од убијених животиња, а на једном крају ове привезано парче какве шиљасте кости од неке убијене птице служило је уместо удице.

Поступно, кад су схватили корист од језера и река а са овим и од риболова, који је, уосталом, био скопчан са мање опасности него што је лов на зверове, ови су људи почели да праве колибице — своје станове. Те су колибе биле на самој бари или на језеру, далеко од обале. Тако су почеле да се стварају прве насеобине — прва села наших праотаца.

Грађа за те колибе била је врло примитивна, као што су и они сами били примитивни. Оне су биле не само подалеко од обале, него и од обора где су држане похватане мирне животиње, а то зато да зверови, који би обилазили њихов тор, неби и њима у колиби учинили нежељену посету. Мало даље даћемо мали опис једног таквог села са тим језерским колибама на кољу, од којих се још и данас налазе трагови.

Али река, у своме току, нарочито у времену киша, кад би надолазила, наносила је по кад кад и по неко подебело и повеће стабло, и ови наши праоци би посматрали како то стабло плива по води. По неко би, можда, пао у воду, или би му брзи ток надолазеће реке однео и колибу и њега, и он би, у борби да се не удави, случајно био добре среће да се дочепа неког од тих повећих стабла, узјашио би на њега и тако би успео да се спасе сигурне смрти. Тако је тај првобитни Човек, путем непогода, страдања и нежељеног опита долазио до помисли да му та дебела стабла могу корисно да послуже.

И тако је почела речна пловидба.

Првобитна средства за ту пловидбу била су та стабла, у почетку појединачна, а доцније по неколико њих увезана једно уз друго јаким шибљем и лозама, нешто налик на данашње сплавове, али далеко грубље и несигурније израђена. Доцније тек Човек долази на помисао да једно дебело стабло издуби и да од њега направи нешто налик на чун. Па и за тај „проналазак“ послужила му је природа са својим случајем: — неко труло стабло које се је, услед трулежи, а можда и при пожару, направило шупље, привукло је пажњу Човека који је, видећи да је оно погодније за пловидбу, почео и сам да дуби стабла са каквим оштрим парчетом од кремена и да прави свој чун.

Тако су наши праоци почели да се задржавају и да живе поред

језера и река. Али у почетку они су од ове воде били у великом страху, бојали се ње исто онако као некада и ватре. Та је вода за њих била страшило, јер је често надолазила, плавила све и односила им запљењена стада, колибе, па и њих саме, односила је све у свој загрљај и прождирала. Па ипак Човек се и на ту опасност навикава, поступно успева да је отклони и да, најзад, и водом загосподари.

Први велики путеви, које је Човек почео да искоришћује, биле су реке. Тамо где није било брда и пећина, у којима би човек могао да се склони од опасности и од непогоде, тамо, по равницама, била су језера, која су га привлачила и око којих се он заустављао и подизао своје тако зване језерске колибе.

И тако, у развиту Човечанства, Човек поступно покушава и почиње да се бави риболовом и пловидбом. То је први већи корак ка његовој цивилизацији.

Пролазе још многи векови. Човек чини покушаје, пропада у тим покушајима, страда, али он стрпељиво иде напред. Кад је успео да од бронзе направи секиру, он налази дебља стабла, дуби их боље и, најзад, успева да направи простран и удобан чамац. Уместо дугачке мотке, са којом је некада терао свој чун по бари и по плићак језерском, он почиње да прави весла, много погоднија за пловидбу, и усуђује се да се пусти по води и тамо где је већа дубина а где раније није смео ићи, јер је мотка, уместо весла, била кратка и са њоме није могао да се опире о дно реке.

Кад је Човек почео да се бави пловидбом са чамцем и са веслима, он је приметио да је по негде ток реке тако јак, да му је и весла ломио. И онда зашто да ту водену снагу не искористи за своје сврхе?! И он је искористио. Постајући поступно, али лагано и кроз дуги низ векова, господарем воде, Човек најзад натерује ту воду да га у раду замени, да му служи, да за њега ради. Он ће је употребити да му окреће витло на воденици и да му меље зрно, да би добио брашна за хлеб. А кад буде успео да загосподари и ветром, Човек ће на свој чамац да постави и једра, наместиће и крму и тада ће бити потпун господар језера, река, па и мора.

(Наставиће се)

Lucie Schmidt

ЗА МАЈКЕ

Наставак 16

Ако би се приметило да запаљење десни бива јаче и да дете осећа болове, онда их треба неколико пута преко дана протљати са мало памука (вате чисте из апотеке) намоченог у мед или у кокаинизирани глицерин (узети из апотеке). Разуме се да памук, са којим је једном мазано по устима, треба бацити и за свако мазање употре-

бити чист памук. Ако, и поред тога, болови не престају, ако дете због тог запаљења не спава, ако је и по мало грозничаво, треба га однети лекару, који ће са једним малим зарезом све болове одмах уклонити. Како пре тако и после операције треба детету испирати уста са раствором борне киселине или калијум хлората. Раствор овај

прави се кад се 4 грама једног од та два прашка растворе у 100 грама прокуване топле воде.

Грозница — Тврда столица. — Ницање зубића често пута је пропраћењо мањом или већом ватруштином која пред вече бива већа. Дечји сан је рђав и отежан, дете се у сну трза и виче; ако га пипнете, приметите да му лице и тело горе; из уста му се осећа мали задах. Водите рачуна о њему у тим тренутцима и нарочито пазите да му не претоварујете стомак под изговором да му утолите глад, да би мирније спавало. Напротив, храните га тада само по мало; пазите да му црева не буду препуњена; потрудите се да редовно излази на велику нужду, било помоћу чепића од сапуна (марсељски или други неки блажији сапун за прање рубља, који је више мастан а са мање цеђа или соде), или га клистирајте са млаким тејом од белог слеза. Знајте да је тврда столица, која се појављује код детета у времену ницања зубића, често пута врло опасна, јер може да изазове грчеве или да дејствује и на сам мозак да изазове запаљење саме мождане опне.

Ако ватруштина не би попустила, онда окупајте дете у млакој води — купање треба да траје око 10 минута. Дете са пуним стомаком не треба купати, него 2 сата после храњења. После купања истрљајте га брзо са свежеом водом (хладном) у коју сте додали мало обичног винског сирћета од ружа,¹⁾

¹⁾ „Сирће од ружа“ треба свака домаћица да има у кући. Оно се прави лети, кад има ружа, и то овако: Напуни се једно стакло са листићима ружиног цвета (не треба сувише збијати), преко тога се налије добро винско сирће (боље је од белог вина), запуши се стакло и остави у хладовини око 15 дана. После тога се процеди бистра течност, налије у стакло и остави се на хладно место. Ово сирће можете добити и у апотеци под именом: ароматично сирће,

а затим га завите у топао покривач (који је већ пригрејан уз пећ). Главу му нећете завијати, него ћете је оставити слободну да би је могли хладити меким марамицама или памуком натопљеним у хладној води у коју такође сипајте мало миришљавог сирћета од ружа. Те облоге на глави мењајте чешће, али будите при томе благи „лаке руке“, без икаквог дрмусања детета, јер оно је и иначе нервирано услед болести, па ако не би били нежни при раду око њега, ви ћете изазвати грчеве и болове које баш хоћете да предупредите или да му отклоните.

Грчеви. — Ако, при свем том, ипак наступе грчеви појединих делова тела или целог организма, потражите одмах лекара. Но знајте, ви младе и још неискусне мамице, да те грчеве увек можете да предупредите тиме што ћете обратити озбиљну пажњу на трбушчић и црева свога малишана.

Очекујући долазак лекара, ви не треба да губите време, нити да се збуните, јер је тада сваки тренутак скуп. *Рискомомјитије дејте и оставијте га у постојељи; мейнијте му на главу облогу најпољљену свежеом водом, у коју сје усули мало сирћета, завијте му ноге фланелом, памуком или нечим другим поплим и меканим* (никако не метајте слачицу, разумете ли!), *клицирајте га са мало рицинуса; соба нека буде проветрена* (али пазите да нема промаје), *да није пригрејана* (топлота собе да је око 17 до 18 центиграда), *да нема сувише светлости*, — и удаљите из собе, па и из стана све рођаке и пријатеље, који долазе свакако са најлепшим жељама и надама, али који кваре и троше ваздрх у соби, који је болеснику јако потребан, и не остављају дете спокојним, него га и несвесно узнемиравају и нервирају,

па му тиме и саме грчеве изазивају и појачавају.

Разуме се да у сваком случају треба да позовете лекара и да ни у ком случају не предузимате без њега никакво лечење, јер ово, што вам горе споменух, само су мере предострожности и добре хигијене.

Пролив. — Има случајева где су рђаве последице услед ницања зуба сасвим другаче: дете често повраћа и сваки час има пролив. Ако би овај поремећај органа за варење трајао само дан-два највише, онда га не треба спречавати, јер је то спасоносно за дете и спречава наступ живчаних поремећаја. Али ако траје више од дан два, и то непрекидно, или се погорша (измет од пролива постане балав, пун слузи и сукрвичаст), одмах се обратите лекару, јер тада не смете допустити да дете због тога малакше.

Оспе по кожи. — Често се дешава да се за време избијања зуба делови тела, који су највише изложени влази, оспу црвеним пегамма које долазе усле тренутне промене у самом саставу крви. Купајте тада дете у води од мекиња или штирка (види „Будућност“ број 1 од 1, маја 1925 г., стр. 14 и 15: „делимичнокупање“) два пут дневно, увек пре храњења; лице такође можете да му умијете са истом водом, а затим пудеришите (поспите прашком) лице и сво тело са лycopодијумом или са пирин-

цаним прашком (добивају се у апотеци или у дрогерији). Ако, при свем том, болест по кожи и даље остаје, а дете почне да осећа и свраб, услед чега не може да спава, и узнемирено је, онда се обратите лекару који ће му дати нешто да пије што ће му ублажити сувишну киселину у крви, због чега је све произашло.

Кашаљ. — Нека деца добијају неки нарочити кашаљ сваки пут, кад год им зубићи избијају. То задаје много страха родитељима, јер је тај кашаљ са промуклим гласом као код крупа („гуштер“) и завршава се шиштањем као код „великог кашља“. Многа је мамица из сна скочила сва преплашена да јој се дете изненада не угуши! Али кад лекар дође и прегледа дете, он не налази у гуши никакву сумњиву пегу, нити белу превлаку, а прегледом груди не констатује никакав шум ни хрипове! Кашаљ, дакле, у том случају наступа само услед надражаја живаца, без икакве опасности, и пролази обично сам од себе заједно са ишчезавањем других непријатности услед ницања зубића.

У сваком случају потребно је, за време избијања зуба више него икада, да мајке добро пазе да им дете не назебе, јер једна обична и лака кијавица може, у тим приликама кад је детињи организам врло осетљив, да буде врло опасна и да навуче тешке последице.

(Наставиће се)

Мало шале...

Perica је нешто slagao, па га његова мати грди:

— Kad sam bila u tvojim godinama, nikad nisam ni najmanju laž rekla.

— Pa onda, mamice, reci mi u kojoj si godini bila kad si počela lagati?

Mali Jova је почео да учи земљопис. Учитељ, који му објашњава, отвара земљописну карту и ставља прст на једно место:

— Šta је ово овде? — пита Jovu.

— То, Gospo'n... то је један пријав прст са црним испод nokta.

Прилози листу „Будућност“

Жагубица — Стеван Филиповић	10.—
Обреновац — Алекс. Бугарски	10.—
Београд — Петар Јунг	5.—
Радисав Тодоровић, штамп. маш.	5.—
Дим. Димитријевић	40.—
Радивој Митић	10.—
Земун — Душан Илић, типограф	50.—
Крижевци — Djuro Boščak	10.—
Скопље — Даница Сребрић	30.—

Свега дин. 170.—

Примљена претплата за IV г.

Primljena pretplata za IV god.

Крагујевац. — Божидар Костић 2 претплате; Таса Петровић, Драгољуб Андрејевић, Петроније Радојевић.

Чачак. — Жика Лукић.

Београд. — Јова Поповић, абац., Петар Андрошевић, тип., Кохут секр. Савеза Грађ., Ђура Зорић, Андра Димић, Милорад Спасић, Ђорђе Јовановић лимар, Олга Крављенац, Даниловић и Башић кројачи, Бошко Мунишић, Катарина Хартоњ, Сима Ребрић, Софија Љубисављевић, Драгомир Јанковић тип., Бранко Урошевић, Драгутин Аничкић тип., Милисав Гавриловић, Милорад Докић, Макса Бошковић, Петар Јунг, Ђорђе и Надежда Петровић, Љубомир Шалић шт. маш., Ратислава В. Анђелковића шт. маш., Аца Павловић, Димитрије Благојевић, Вој. Јанковић, С. Б. Цвијановић књижара, Зорица Банковић, Радисав Тодоровић шт. маш., Даринка Михајловић, Жика Драгањац, Миленко Цвијовић, Божа Ковачевић, Радивој Јанковић.

Чукарица. — Фрања Парте, Богомир Јовановић, Павле Бици, Фрања Бракуза, Ђуро Маусер.

Жагубица. — Ст. Филиповић за Стојанку.

Приштина. — Милан Богдановић.

Обреновац. — Александар Бугарски.

Параћин. — Јован Ђокић, 2 претплате.

Ваљево. — Вукоман М. Трифуновић.

Белановица. — Богољуб Ђурић, Стеван Марковић, Милисав Станојевић, Момчило Пантић.

Скопље. — Даница Сребрић, Миливоје Тасић.

Јагодина. — Душан Драгићевић.

Кумане. — Урош Тривуњегић.

Вршац. — Светозар Панић.
Српски Елемир. — Лаза Михајлов,
Бранко Михајлов.

Кулиин. — Бранко Продановић - Ладаров.

Земун. Душан Илић.

Војка. — Антон Волперт.

Сарајево — Стеван Сучић.

Крижевци. — Djuro Boščak.

Delnice. — Dragica Pleše.

Zagreb. — Mare Fran, Knjižnica Saveza Živežara, Knjižnica Saveznog Vjeća metalaca, Šauer V., Jelena Popović, Marica Jošt, Joso Pavelić, Zlatica Ane Marković,

Osijek. — Stjepan Šnejder 2 pretplate.

Kotor. — Andrija Hury.

Остале најављене претплате нису још стигле.

Primljeno od drugova iz Amerike:

Kansas City — Cansas — Stefan Soviček, za dve pretplate i ostalo prilog, 5 dolara 280.—

Detroit, Mich — Frank Čorkalo, za dve pretplate i ostalo prilog. Bratu smo isposlali knjige; i ostalo po pismu svršeno. Za nas 6 dolara 356.—

Свега динара 636.—

Примљен новац — Primljen novac

Ваљево — Вуком. Трифуновић, за комплете I и II година, који су одмах послати 55.—

Чачак — М. Милошевић за продате бројеве 11—12 40.—

Ниш — Сл. Величковић, за 11—12 број 73 динара и за рачун Динића 35 108.—

Лозница — Ф. Јовановић, за 9—10 број 36.—

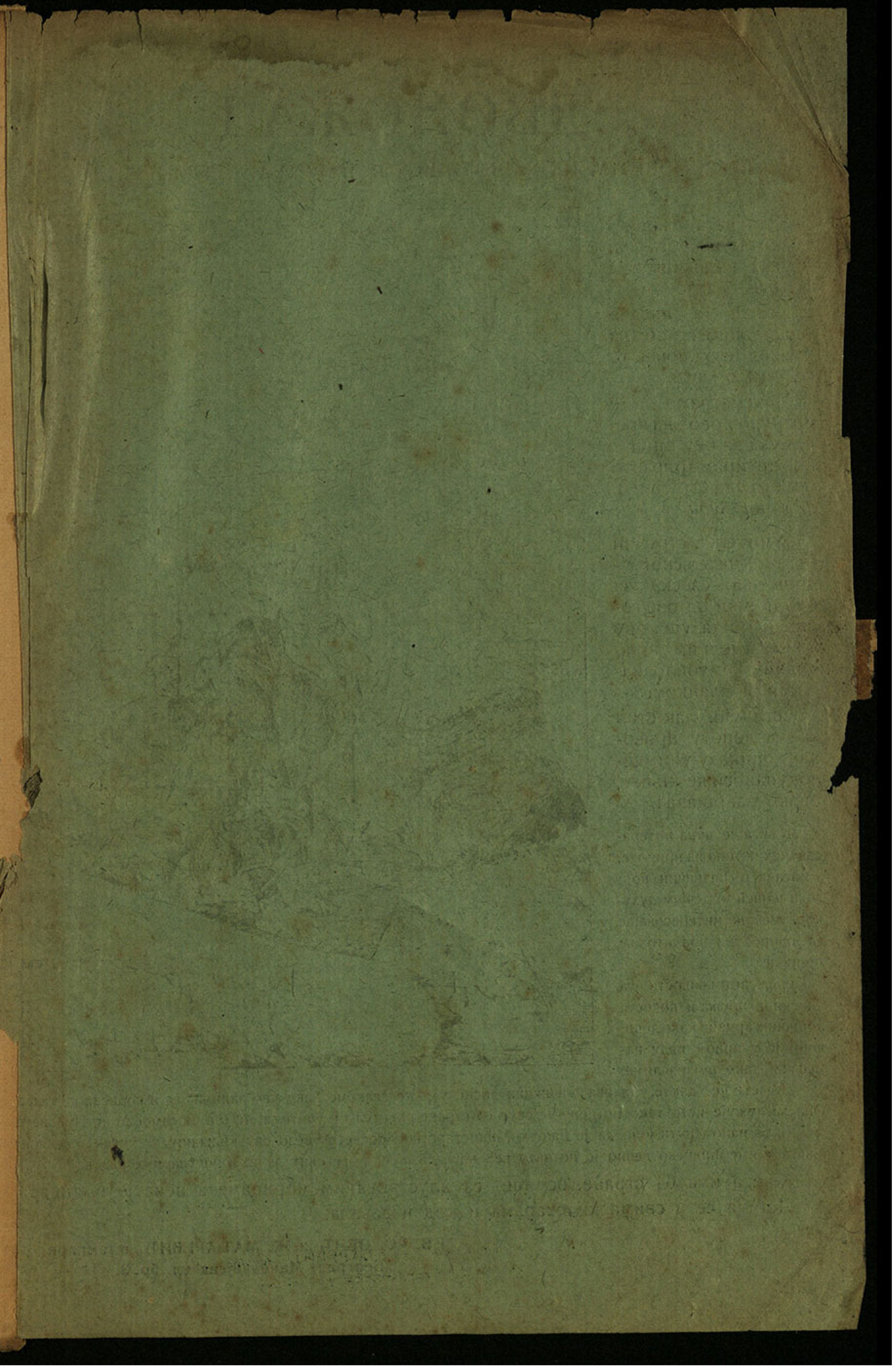
Сарајево — А. Јакшић, за све до 12 броја 90.—

Ваљево — Рад. Пауновић, за 8 и 11—12 број 130.—

Kotar — А. Hury, za jedan komlet, koji smo odmah isposlali 25.—

Благодаримо свима и поздрав!

Молимо све другове-ревизоре, којима смо послали обрачунске карте и поштанске чекове, да пожуре са шиљањем новца. Нека знају да код њих има око 4000 дин. на дугу, а то нам отежава издавање листа, које они свакако не желе.

ДВОНОЖАЦ

ПРИПОВЕТКА ИЗ ЖИВОТИЊСКОГ ЦАРСТВА, ОД К. ЕВАЛДА

Пре кратког времена штампали смо и издали књижицу под горњим насловом.

Књига је, писана врло лаким стилем, а превод је одличан, те се у сласт чита.

Ми сматрамо да је потпуно довољна препорука за ову књигу, ако цитирамо оно што о њој веле стручни и позвани људи.

„Учитељ“, стручни орган Учитељског Удружења, свеска за мај и јуни од ове године приказује ову књигу једним врло интересним и топло написаним чланком.

Истичући лак стил као и лепоту превода; приказујући целокупан сиже књиге, овако завршава:

„Књига је пуна интересантних истина из природе, а писана је на начин који годи највећма дечјем духу, који изазива интересовање за природу и посматрање природе.

Поред занимљивости ова књижица пружа и подоста корисних зрнаца како деци, којој је у првом реду намењена, тако и одраслима.

Желети је, дакле, да ова књижица доспе у руке свакоме љаку као занимљива и корисна лектира. Она заслужује исто тако потпору не само од стране родитеља и учитеља, него и од самог Мин. Просвете.

Ваља напоменути још, да је Данско Министарство Просвете увело ову књижицу у списак школских књига, а име пишчево давно је познато већ на западу због његових лепих и популарних радова.“

Књига има 64 стране осмине, са илустрованим корицама а цена је 16 динара. Добија се у свима књижарама и код издавача.

ИВ. ЧОЛОВИЋ и Ж. МАЂАРЕВИЋ, штампари
Београд, Макензијева ул. бр. 3.

